SUVESEIKLUS

24. - 28. juuli 2019

Ida-Virumaal

I seikluspäeva legendid

Lingid: http://www.suveseiklus.ee/2019
Äpi allalaadimine: http://www.suveseiklus.ee/app
Online tulemused: http://www.suveseiklus.ee/online

SUVESEIKLUSE
päevaülesanne

täita seikluspäeva jooksul!

Eesti oma pruun kuld – põlevkivi on läbi aegade olnud Eesti olulisemaks maavaraks. Täpsed andmed, kes ja kuidas Eestis põlevkivi avastas puuduvad, kuid esimesed kirjalikud teated põlevkivi leidudest on pärit aastast 1777. Ühe jutu järgi olla üks talupoeg ehitanud sellest pruunist kivist enesele sauna, kuid saunamõnude nautimisest ei tulnud palju välja, kuna saun põles maha.

Me kõik oskame põlevkivi teemal targutada ja arvata aga nüüd on võimalus seda imelist kivimit ka oma käega katsuda.

Tänane päevaülesanne on imelihtne – kummardu, korja maast täpselt 1 kilo kaaluv põlevkivikamakas ja too see oma tiimi nimega märgistatuna laagriplatsile kaalumisele. Võimalik saada kuni 30 punkti. Iga eksitud 10 grammi vähendab punktisummat 1 punkti võrra. Pane tähele, et juhul, kui žüriil ei õnnestu kahtluse korral teie tiimi põlevkivi süüdata, saate hoopis 10 trahvipunkti! ;)

Mehikeste tähendused:

Rajameister soovitab!

Jalutuskäik või matk

Ettevaatust autoga!

Ainult skoorijatele

Kellaajaline

Lisaülesanne

+10 -1

101 - Romantilise rannaatmosfääri jaoks

Kui see torn oleks sinna ehitatud 1920ndatel või 1930ndatel, siis oleks ta peamiselt seadusesilmade kasutuses. Aga täna on ainukeseks eesmägiks ümberkaudse ilu nautlemine.

Mitu elektripistikut on torni viimasel korrusel?

+10 -1

102 - Mõisamaa kõrts

Kunagi oli siin kõrtsimeheks venelane Koltšin, kes oli veneusuliste seas hinnatud ja tunnustatud mees. Teeliste jaoks oli kõrtsi läheduses väike puust õigeusu kabel. Koltšin olla meelitanud rahvast, tuues ette kõiksugu soodustusi, mis veneusulisi ootavat. Ühtlasi koguti ka kõrtsis andameid kloostri ehitamiseks. Räägitakse, et omal ajal kaaluti kloostri ehitamiseks kahte paika - siinseid kõrtsi ümber asuvaid maid ja Kuremäed. Täna on see uhke pikim säilinud kõrtsihoone (72 meetrit) eravalduses ning imetleme seda vaid maanteed pidi mööda sõites. Ära pererahvast sega! Vastus on tee pealt hästi nähtav.

Mis talu?

+10 -1

103 - Jõhvi peale

Selle mõisa juures toimunud lahing tähistas põhimõtteliselt Jõhvi vabastamist punastest. Ning Jõhvi omakorda oli võtmeks Narva vabastamisele. Läheme mõisa parki selle lahingu mälestuskivi juurde.

Mis firma on tootnud lipumasti?

104 - Alutaguse metsades

+10 -1

Memoriaale pole iseseisvuse ajal ülearu palju loodud, aga tänases alas üks selline on. Läheme kohale!

Mitu vertikaalset posti on memoriaali ümber oleval puitaial?

105 - Sini-must-valge

+10 -1

Tänu selle mehe initsiatiivile on meil üks lipupäev rohkem. Külastame tema sünnikodu juures asuvat mälestuskivi.

Millest hallimad?

106 - Pildiküsimus

+10 -1

Mitu vahetatud (rohelist) lauda on sillal?

107 - Korralik spa ühe väikese AGA-ga

+10 -1

Kevadel ERR uudiseid vaadates valdas rajameistrit puhas rõõm. Selline punkt ja veel meie alas! Kohale jõudes saime kiirelt aru, et seda ägedust on võimalik nautida vaid loetud päevadel aastas.

Mitu tänavavalgustuslampi on posti otsas?

+10 -1

108 - Poisid, mis te kalaga teete?!?

Haapsalu, Järva-Jaani, Järva-Madise, Kursi, Lüganuse, Narva, Otepää, Peetri, Põltsamaa, Rõuge, Tudulinna, Vaivara.
Kui mõtled välja, kelle kaudu need kohad seotud on, vali nimekirjast tema sünnikohale lähim.

Mitu laba on tuugenil?

+10 -1

109 - Kivist süda

Ebakorrapärase kujuga ala keskpunkti leidmiseks on erinevaid meetodeid. Näiteks võib leida neljas põhiilmakaares olevad äärmised punktid ning seejärel määrata keskpunkti põhja-lõuna ja ida-läänesuunaliste mõtteliste joonte ristumiskohta. Aga saab ka lihtsamalt. Selleks tuleb võtta kätte ala kaart, murda see kokku ja murdejoonte ristumiskoht ongi keskpunkt!

Mis värvi on granaadid?

+10 -1

110 - Pildiküsimus

Pildi tegemise asukohast silmad ühte mälestuskivi. Täida lünk: _____ Kiviõli?

111 - Äratundmisrõõm

+10 -1

Selle koha leidmiseks loe see legend ette oma tiimikaaslasele ja jälgi hoolega tema kehakeelt. Kui märkasid äratundmisrõõmu hetkel kuuldavale tulnud heli, leiad ka õige koha..
Kooli mälestuseks pandud kivist üle tee leiad puust tahutud posti.

Mis nimetus on tahutud ülevalt alla?

112 - Põder põõnutab põõsas

+10 -1

Siin oli tema esimene töökoht ja just siin jõudis ta oma kõige märkimisväärsema tööalase saavutuseni, millega ta kirjutas end igaveseks Eesti kultuurilukku. Tema saavutus saadab meid (peaaegu) kõiki tänaseni.

Mis lilled kasvavad kiriku peauksest paremal?

113 - Kaunis koht

+10 -1

Piki maalilist järvekallast vooklevad kaunid oosid. Siin püütakse kala, ujutakse, grillitakse ja matkatakse. Seikleja uudistab matkaraja alguses olevat infotahvlit. 3.8 kilomeetrisele rajale me teid minema ei sunni.

Mille miniatuur?

114 - Propaganda kivi

+10 -1

Sellest "rändavast" kivist püüti alles paar aastat tagasi välja pigistada õli, millega õhutada rahvuste vahelist konflikti.

Mitu punast telliskivi on mälestuskivi ees?

+10 -1

115 - Ajaloo tunnikontroll

Ära autoga siia trügi!

Siinse mõisa üks omanikke, kelle perekonna kätte jäi mõis suisa paarisajaks aastaks, oli omal ajal oluline tegelane ühes kuulsaimas talupoegade ja mõisnike vahelises konfliktis. Nimelt mölder Jaani ärgitamisel ja eestvedamisel tehti kohaliku mõisniku vastu mitmeid kaebuseid ning käidi neid suisa isiklikult Peterburis kõrgematele jõududele üle andmas. Mõisnik, kes oli ühtlasi Liivimaa maanõunik, esitas vastusena Jaani kaebusele 1793. aastal deklaratsiooni, mis väitis, et talupoeg on maa vallutamisest alates pärisori ning mõisnik võib teda kohelda nagu soovib, pärandada ja edasi müüa, rääkimata siis koormiste seadmisest. Konflikt lõppes sellega, et Jaanile määrati tolle aja kohta üpris haruldane karistus - 40 paari vitsu. Ihunuhtluse läbiviimiseks viidi Jaan Tallinna turuplatsile ning kohalikud talupojad, kes samuti vastuhakus osalesid, toodi kõik karistuse täideviimist vaatama, et nende mässumeelsust edaspidi vaigistada. Mõningatel andmetel käib mõisnik tänaseni perekonna matmispaigas kummitamas. Läheme vaatame järele!

Lähima discgolfi korvi number?

+10 -1

116 - Mäletame kurjuse ohvreid

Ära autoga siia trügi!

Esimene tamm istutati siia 14. juunil 1991.

Mis aastal hakkas president Meri poolt istutatud tamme latv kuivama?

117 - Alt-Isenhof

+10 -1

Kuidas nägi keskajal seal piirkonnas välja üks röövretk – ootamatult saabus laeva(de)ga mitte väga suur hulk sõdalasi, kes siis lähi-ümbruskonnast 3-4 päeva jooksul vara kokku röövisid. Kauem ei saanud, sest selleks ajaks olid kohalikud aadlikud piisava väe kokku ajanud ning kohale jõudnud. Ja lahing polnud eesmärk (seda välditi). Nii et - kiirelt kohale ja kiirelt minema. Tavainimestel tuli selliste röövretkede ajal kas metsa pageda või heale õnnele loota. Aga kohalik valitseja oli endale ehitanud ~2,3 meetri paksuste seintega elamu, mis pakkus varju just selliste röövretkede eest, kus sissetungijatel polnud piiramiseks aega. Elamiseks oli ehitis ebamugav isegi tollaste standardite järgi, seetõttu oli kohe ehitise kõrval puidust „päris“ elamu.
Arhitekt Fredi Tomps on selle ehitise kohta öelnud, et antud hoone on arhitektuuriväärtuselt ajaloolise mälu hoidjana Ida-Viru piirkonnale sama oluline kui linnus Narva linnale.

Mitu trepiastet viib elamusse?

118 - Pildiküsimus

+10 -1

Mitu kadakat kasvab ümber kivi?

+10 -1

119 - Tehis vs päris

Teatavasti Ida-Virumaa kõige kõrgemad tipud on tehismäed, mis tekkinud põlevkivitööstuse kõrvalsaadusena. Seikleja külastab sedapuhku maakonna kõrgeimat looduslikku tippu!

Sõna punase 95 alt?

+10 -1

120 - Pildiküsimus

Mitu vertikaalset kollast raudlatti?

+10 -1

121 - Veidi hull mõisa erra

Olgu hoonetega siin nagu on, aga rahvajutud jäävad püsima sajanditeks. Üks siinsetest mõisahärradest olevat väga surma kartnud. Ikka kutsus ta talupoegi enda juurde ja küsis "Kaua ma elan?". Kes vastas 25-50 aastat, said nahatäie. Kes aga ütles, et härra elab 100 või enam aastat, seda kostitati viina ja pidusöögiga. Kohalikud vanemad inimesed teavad rääkida, et härra elas üsna eakaks.

Mis puu see on, mille all on mõisa kunagise peahoone juures olev ajaloost pajatav infotahvel?

122 - Konsolideeritud kullaväljad

+10 -1

Avatud: 11 - 18

Selle asula ajalugu ulatub tagasi 13. sajandisse kui küla suuruseks arvati 18 adramaad. Siinse mõisa esimesed kirjalikud teated pärinevad 15. sajandi esimesest veerandist. Suurem hoog asula arengus saabus koos inglaste poolt rajatud tööstusega. Tänapäeval tuntakse seda asulat eelkõige siinse isemoodi külastuskeskuse järgi.

Mitmeks aastaks oleks jätkunud?

123 - Pargas

+10 -1

Kuulsa Eesti sportlase Heino Lipu kohta on eri allikates kummitamas küsimus, et miks NSVLi tegelased teda ikkagi välismaale tiitlivõistlustele ei lubanud (medalid oleks olnud garanteeritud). Ja medaleid oli propagandaks väga vaja! Nende allikate lugemine ajas omakorda rajameistri hämmingusse - kui 1940ndate teises pooles oli tema sugulane Ida-Virumaa üks kardetumaid metsavendi, siis ime, et KGB teda üldse rahva ette võistlema lubas! Läheme selle metsavenna hukkumispaigas oleva mälestuskivi juurde.

Mis puu see on, millest on tehtud kivi taga olev rist?

124 - 2008

+10 -1

https://youtu.be/Pb8u856ZwNY

Külastame ühe tuntud turismiportaali arvates siinset ainsat vaatamisväärsust - rahvamaja.

Kes oli Olav kutsumuselt?

+10 -1

125 - Pildiküsimus

Infotahvlilt saad teada, mis asub selles hoones täna?

+10 -1

126 - Unustatud rügement

Palju on räägitud Landeswehri alistamisest. Ei tähista ju ka Võidupüha midagi muud kui endistele mõisnikele ja parunitele lahinguväljal koha kätte näitamist (ok, natuke aidati sellega ka lõunanaabreid nende iseseisvuse saavutamisel). Peaaegu tundamatu on aga fakt, et Eestis elanud saksa vabatahtlikest moodustatud pataljon (umbes 900 meest) mängis olulist rolli Eesti iseseisvuse kaitsmisel, kui õlg õla kõrval eestlastest koosnevate väeosadega Ida-Virumaa punastest vabastati. Pataljon osales hiljem ka Loodearmee koosseisus rünnakus Peterburile, kus suudeti ~2x arvulises vähemuses olles eeslinnadeni jõuda. Lähemegi kalmistule selle pataljoni mälestusmärgi juurde.

A. ED. ???????

127 - Tšuhh-tšuhh

+10 -1

Siin oli nii kitsa- kui ka laiarööpmelisel raudteel ühine jaam. Tänane jaamahoone on siin juba neljas, mis ehitati peale sõda. Raudtee oli siin kolmerööpaline, s.t. laiarööpmelise raudtee sisse oli paigaldatud kolmas rööbas kitsarööpmeliste rongide jaoks. Jaamahoone kõrvalt leiad ansamblisse kuuluva käimla.

Mitu kraani on omamoodi valamu kohal?

128 - Keisritee

+10 -1

1714. aastal avas Vene Tsaaririigi valitsus Peterburi – Narva – Tartu – Riia postimaantee, mille ääres paiknesid 20-25 verstaste vahemaadega postijaamad. Postijamade võrk ehitati algselt riigivalitsejate kirjavahetuse edasitoimetamiseks ja riigiametnike reisimise korraldamiseks. Hiljem, alates 1719. aastast avanes võimalus kahekordse tasu eest ka tavainimestel kasutada reisimisel postijaamade teenuseid. Tänase seikluspäeva alasse ei jää küll ühtegi uhket postijaama, vaid hoopis mõned postitee ääres olnud kõrtsid. Siinne kõrts on paar aastat tagasi maha lammutatud, alles on jäänud vaid vundament ja mõned seinanurgad. Kohalikust lehest võib lugeda, et plaanis on siia rajada varikatustega piknikukoht ning kinnitada alles jäänud seintele hoone ajalugu tutvustavad infotahvlid. Kui rajameister kõrtsu juures käis, polnud neid plaane veel realiseeritud, aga kes teab - ehk suveseiklejad leiavad eest juba toreda puhke- ja piknikupaiga..

Mida siin kuni 1916. aastani anti?

+10 -1

129 - Miskit pole muutunud

Eelmisel korral oli nii:
"Tänu keskkonnatasudele on tegemist ühe Eesti rikkama vallaga. Tänapäeval on see kant suurematest teedest kaugemale jäänud, vanasti see aga nii ei olnud. Läks ju siitkaudu ning edasi üle edelasse jääva Sirtsi soo tähtis talitee - Virutee mis ühendas Kesk-Eestit Narva ja Peterburiga. Vallakeskuses asuva mõisa rajas perekond, kelle nimi oli tuletatud pildil oleva kala rahvapärasest nimest."

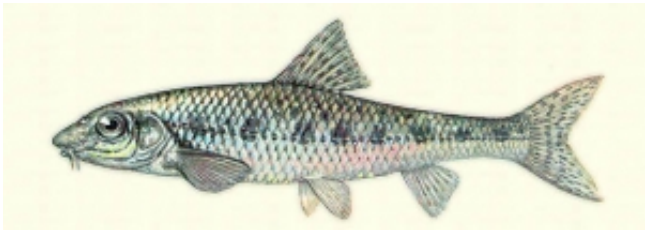

Aastaarv fassaadil?

+10 -1

130 - Kivi metsa sees

1959. a alustati ammendatud karjääri tasandamist ning juba aasta hiljem istutati esimesed männiseemikud. See ajalooline sündmus on jäädvustatud mälestuskivina.

Mis liiki on kivile lähim puu?

+10 -1

131 - Taaskasutus

Eelmisel korral oli nii: *See küla on ilmselt oma nime saanud sisserändajate järgi. Küla lähedal põllul on mitmeid rahne, millest üks ka E.O.Mapi kaardil olemas. Endine liiduvabariik.*

Milline põllukultuur kasvab põllul mis ümbritseb meie poolt otsitavat kivi kolmest küljest?

132 - Pildiküsimus

+10 -1

Talu nimi?

133 - Kergejõustikukuningas

+10 -1

Tema saavutustest võiks kirjutada suisa raamatu - nii erakordsed olid tema tulemused mitmetel kergejõustiku aladel, sh kümnevõistluses. Tõeline Eesti spordi *grand old man*, kellele anti auväärne ülesanne kanda äsja taasiseseisvunud riigi sini-must-valget lippu olümpiamängude avatseremoonial. Külastame mälestuskivi tema kodukandi kooli hoovis.

Mitu sekundit kestis vägevaim kiiduavaldus tema eluteel?

134 - Künkad-mättad, künkad-mättad

+10 -1

Selle künka tekkelugu räägib siin toimetanud hiigelsuurest monstrumist, mis oli nii suur, et ükski tehnika seda remontima ei ulatunud. Kuna remontida oli vaja, siis kuhjatigi küngas kokku. Künka nimelugu aga räägib usinatest töölistest, kes tööstusele jalgu jäid ja seetõttu ümber asustati.

Mis puu liik domineerib künka tipus?

+10 -1

135 - Müstiline kivi

Rajameister keeldus uskumast, et selles asulas päriselt ka pole midagi vaatamisväärset. Ja seetõttu tegime seal veel ühe ringi, äkki ikka midagigi on! Ja ennäe – silmasimegi keset parki üht väga korraliku välimusega mälestuskivi – oli suur kivi ning kivile kinnitatud metallist põhiosa torkas oma kunstilise lahenduse poolest silma. Äge! Siis aga võttis kukalt kratsima – kivi oli pandud inimesele, kellest rajameister polnud kunagi kuulnud. Veel huvitavam oli, et too inimene oli selles asulas elanud vaid paar kuud rohkem kui 1 (ühe!) aasta. Ning 50 aastat peale tema lahkumist püstitati talle see kivi. Kirsiks tordil fakt, et kohalikud kultuuriloolased ei osanud ei kivi ega seal kujutatud inimese kohta midagi öelda… Kas pole põnev? Natuke siis eluloolisi fakte: nooruses 1920ndatel oli ta tulihingeline kommunist (ka tema varasemat loomingut on iseloomustatud kui „revolutsiooni-romantilist“). Ning nagu revolutsiooni sünni juures olnud kommunistidega ikka, arreteeriti ka tema 30ndate lõpus. Kuid teda ei lastud maha, vaid pandi 10 aastaks vangi. Peale vabanemist töötas paar aastat Kasahstanis ning peale seda tuligi aastaks meie juurde. Loomingu hulgas on näiteks kirjutised Mogiljovi siiditehase ajaloost. Teda loetakse oma riigi esse-kirjanduse üheks teerajajaks.

Kivilt saad teada, mis kuu oli, kui ta Eestisse saabus?

136 - Mälestusmärk

+10 -1

"Üle Kiviõli kõrgub must tuhamägi. Selles on miljoneid tonne poolkoksi ja tuhka. See on mälestusmärk kiviõlilaste ülisuurele ja kannatlikule tööle. Egiptuse vaaraod igavikustasid endid püstitades hiigelsuuri püramiide. Tuhamägi on muljetavaldav apoteoos kõikidele linna elanikele, kes põlvkonniti on siin aastakümneid töötanud."

Mis lill kasvab nende ridade autorile pühendatud mälestuskivi ees?

137 - Pildiküsimus

+10 -1

Vastuse leiad pildi tegemise koha lähedalt. Mitu suurt kollast X-i ?

138 - Põlvkondlik järjepidevus

+10 -1

Teated siinse kooli kohta ulatuvad 1788. aastasse. 1816 tuli Rakverest Toomas, kes pidas talu ja õpetas lapsi. 1881 a. valminud koolimajas õpetas lapsi tema poeg, Hans. Hansu poeg Aleksander õpetas lastele vene keelt. Kool sulges uksed 1964 a. ja mälestuskivi avati 1990 a.

Kui suur on mälestustahvli laius cm?

+10 -1

139 - Pildiküsimus

Leia lähim liiklusmärk. Number kollaselt taustalt?

+10 -1

140 - Imelaps

Ta kuulub meie kõigi aegade viiuldajate esiritta. Juba 9-aastaselt võeti absoluutse kuulmisega poiss Peterburi konservatooriumisse vastu ja talle anti stipendium, mis oli võrdne tolleaegse keskmise riigiametniku palgaga. Hiljem kirjeldasid ajalehed tema esinemisi vaid ülivõrdes.

Andeka muusiku elu lõppes 1949. aastal - samal aastal Raimond Valgrega. Mõlemale sai sõja-aastail osaks kuri saatus - kibestumine paljude unistuste luhtumisest. Unustuse otsimine viis varakult viimse tervise...

Suveseikleja otsib üles tema viimse peatus-paiga.

Mis puu see on, mis ta haua kohal kasvab?

SUVESEIKLUS

141 - Pildiküsimus

+10 -1

Sõna pildil kujutatud tegelase alt?

142 - Pildiküsimus

+10 -1

Mis talu?

SUVESEIKLUS

SUVESEIKLUS

KONTROLLLEHT

SELTSKONNA NIMI

Suveseiklust toetavad:

NISSAN	HITEH	LIQUI MOLY
KOOPIA NIINI&RAUAM	HMV SYSTEMS	AFF REKLAAMITÖÖKODA
HEINWORKS AUTOHOOLDUS	3d.ee	Killumets TULEMUSJUHTIMINE

Aitäh MargitR käsitöö!

Rajaaiaia

2019